

встановлених обмежень, порушення прав, свобод та законних інтересів фізичних осіб, прав та законних інтересів юридичних осіб та інших колективних суб'єктів, розроблення заходів щодо зменшення їх негативного впливу та викорінення;

7. своєчасне, повне й об'єктивне інформування населення про діяльність правоохоронних органів, вивчення громадської думки про роботу правоохоронних органів;

8. визначення та оцінка ефективності стилю і методів роботи правоохоронних органів усіх рівнів та їх персоналу;

9. виявлення позитивного досвіду і його використання у практиці; надання практичної допомоги підлеглим апаратам та окремим працівникам в усуненні виявлених в їх діяльності недоліків;

10. відновлення порушених прав учасників суспільних відносин шляхом відміни дії незаконного правового акта підконтрольного об'єкта, відсторонення його від виконання посадових обов'язків тощо.

Варто зазначити, що в демократичному суспільстві контроль, у першу чергу, повинен бути спрямований на виявлення позитивних аспектів діяльності підконтрольних суб'єктів, розповсюдження позитивного досвіду, навчання тих, хто контролюється. Хоча без застосування примусу до осіб, які порушують вимоги законодавчих та підзаконних актів, дієвість контролю була б значно меншою. Отже, сутність контролю у демократичному суспільстві полягає в поєднанні заохочувальних та примусових заходів та методів під час його здійснення, перевага під час реалізації яких повинна надаватись першим. Вказане наглядно підтверджується і тим, що, наприклад, у такій сфері, як протидія злочинності, збільшення санкцій не сприяє зменшенню її рівня.

Руслан Володимирович ГЕРАСИМЧУК,

начальник Головного управління

Національної поліції в Хмельницькій області,

аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ

ВЗАЄМОДІЯ СУБ'ЄКТІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

Забезпечення суспільно важливих потреб внутрішнього життя нашої держави відбувається за допомогою спеціального правового інструментарію, який закріплюється законодавчими та підзаконними

нормативно-правовими актами. У кожному окремому випадку його склад є різним, що залежить від повноважень суб'єктів правовідносин та їх статусу і виявляється у взаємопов'язаних правових формах. Забезпечення публічної безпеки та порядку на регіональному рівні не є винятком і передбачає різноманітні адміністративні форми реалізації. Здебільшого вони є оригінальними та непридатними іншим суспільно важливим сферам. Водночас специфіка забезпечення публічної безпеки та порядку на регіональному рівні не виключає використання уповноваженими суб'єктами цієї сфери відомих моделей реалізації своїх повноважень, однією з яких є взаємодія.

Відмітимо, що взаємодія – це особлива модель діяльності в межах адміністративних правовідносин. Етимологічно поняття «взаємодія» розкривається як зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким-, чим-небудь [1, с. 85]. В. В. Чумак, проаналізувавши різні наукові підходи до визначення поняття «взаємодія», констатував, що, як правило, під час розкриття змісту терміна «взаємодія» науковці зазначають, що: 1) взаємодія полягає в узгодженні дій її суб'єктів за цілями, часом, місцем проведення, виконавцями і програмою; 2) для взаємодії необхідна наявність не менше двох суб'єктів; 3) під час взаємодії кожен із взаємодіючих суб'єктів (систем) діє в межах наданої йому законодавцем компетенції; 4) суб'єктів взаємодії об'єднує єдина мета щодо виконання спільних завдань [2, с. 162; 3, с. 101].

Таким чином, взаємодія є ефективною формою функціонування суб'єктів правовідносин, яка дозволяє вирішувати певні завдання та досягати цілей значно простіше і скоріше, поєднуючи в кооперації наявні сили та ресурси. У межах забезпечення публічної безпеки та порядку на регіональному рівні взаємодія активно застосовується, що підтверджується передусім положеннями законодавчих та підзаконних актів. Наприклад, як одна з базових моделей діяльності взаємодія передбачена в діяльності місцевих державних адміністрацій. Відповідно до ст. 31 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. №586-XIV такі суб'єкти при здійсненні своїх повноважень у сфері управління взаємодіють з відповідними міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади, зокрема шляхом укладення договорів у випадках, встановлених законами. При цьому така взаємодія стосується всіх питань, у тому числі пов'язаних із забезпеченням публічної безпеки та порядку на регіональному рівні [4].

Яскравим прикладом взаємодії місцевих державних адміністрацій з іншими суб'єктами забезпечення публічної безпеки та порядку на регіональному рівні є формування спільних робочих груп та комісій.

Наприклад, розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 16 січня 2020 р. № 47 утворено постійну діючу міжвідомчу робочу групу з питань протидії незаконному обігу та незаконній торгівлі нафтопродуктами на автозаправних станціях у місті Києві [5].

Взаємодія також має місце в нормативних положеннях, що регламентують роботу інших суб'єктів забезпечення безпеки і порядку на регіональному рівні. Наприклад, у Законі України «Про Національну гвардію України» від 13 березня 2014 р. № 876-VII відмічено, що НГУ виконує покладені на неї завдання у взаємодії з правоохоронними органами, Збройними Силами України, Управлінням державної охорони України, іншими утвореними відповідно до законів України військовими формуваннями, органами місцевого самоврядування, органами прокуратури, органами державної влади, об'єднаннями громадян та релігійними організаціями, а також спільно з адміністрацією та режимними органами об'єктів, що охороняються, та населенням [6]. У ст. 5 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. № 580-VIII закріплено, що поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами правопорядку та іншими органами державної влади, а також органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів [7]. Однією з основних функцій діяльності Військової служби правопорядку при Збройних Силах України згідно із Законом України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України» від 7 березня 2002 р. № 3099-III є «взаємодія з військовими формуваннями, утвореними відповідно до законів України, органами Національної поліції, іншими правоохоронними органами, у тому числі обмінюватися з ними інформацією для виявлення правопорушень» (п. 10 ст. 8) [8].

У межах реалізації взаємодії у сфері забезпечення публічної безпеки та порядку на регіональному рівні суб'єкти укладають угоди або меморандуми про спільні дії та проведення відповідних заходів. Прикладом є підписаний 18 червня 2020 р. Меморандум про співпрацю та партнерство між Головним управлінням Національної поліції в Житомирській області та Житомирською міською об'єднаною територіальною громадою. Завданнями подібної співпраці у документі визначено: організацію і проведення спільних заходів (тематичних зустрічей, круглих столів, тематичних програмах і проєктів), залучення інших заінтересованих сторін, створення спільних планів роботи тощо; обмін позитивним досвідом та запровадження нових форм і методів щодо забезпечення безпеки людей, які проживають на території громади, та створення захищеного комфортного життєвого простору тощо [9].

Таким чином, наведені нормативно-правові положення доводять, що взаємодія є однією з найважливіших та ефективних форм спільної діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку на регіональному рівні. Застосування цієї форми розкриває широкий спектр різноманітних інструментів підтримки регіональної безпеки, які передбачають об'єднання сил та засобів не тільки в процесі проведення якихось реакційних, тактичних заходів, але й належне стратегічне планування діяльності, визначення її цілей та бажаних результатів.

Список бібліографічних посилань: 1. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с. 2. Чумак В. В. Взаємодія та координація між суб'єктами охорони державного кордону. *Право і Безпека*. 2011. № 2 (39). С. 161–165. 3. Батраченко О. В. Адміністративно-правові засади діяльності Національної поліції України щодо забезпечення публічної безпеки і порядку : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Суми, 2017. 218 с. 4. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09.04.1999 № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. №18. Ст. 3. 5. Про створення постійно діючої міжвідомчої робочої групи з питань протидії незаконному обігу та незаконній торгівлі нафтопродуктами на автозаправних станціях у місті Києві : розпорядження Київ. міськ. держ. адміністрації від 16.01.2020 № 47 // Київська міська державна адміністрація : офіц. сайт. URL: https://kyivcity.gov.ua/npa/pro_stvorennnya_postiyno_diyucho_mizhvidomcho_robocho_grupi_z_pitan_protidi_nezakonnomu_obigu_ta_nezakonnii_torgivli_naftoprodukta_mi_na_avtozapravnikh_stantsiyakh_u_misti_kiyevi/File_1uqqvll7jg_kmda_47.pdf. 6. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 № 876-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 17. Ст. 594. 7. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379. 8. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України : Закон України від 07.03.2002 № 3099-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 32. Ст. 225. 9. Меморандум про співпрацю та партнерство між Головним управлінням Національної поліції в Житомирській області та Житомирською міською об'єднаною територіальною громадою : від 18.06.2020 № 1893 // Житомирська міська рада : офіц. сайт. URL: <https://zt-rada.gov.ua/files/upload/sitefiles/doc1594210040.pdf>.